

Særskilt bestilling 2020

Utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS
på oppdrag fra kontrollutvalget i
Engerdal kommune

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune 2020-2023

1 Vedtak om plan for forvaltningsrevisjon

Områder og temaer som har vært aktuelle å ta inn i plan for forvaltningsrevisjon er behandlet i kontrollutvalgets møte 02.10 2019 sak PS 19/23, 02.03.2020 sak PS 2020/4 og 08.06.2020 sak PS 2020/12. Hedmark Revisjon IKS har utarbeidet «Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon – Engerdal kommune (2019)», som har vært kontrollutvalgets arbeidsdokument i forbindelse med valg av tema. Betegnelsen «overordnet analyse» tilsvarer det som i ny kommunelov betegnes som «risiko- og vesentlighetsvurderinger»¹. Den foreløpige listen over temaer til Plan for forvaltningsrevisjon 2019-23, kan oppsummeres som følger (nummereringen henviser til punkter i overordnet analyse):

- Nr. 1 «Offentlige anskaffelser (Evt. kontraktsoppfølging ifm. anskaffelser)»
- Nr. 4 «kompetanse i kommunens organisasjon»
- Nr. 13 «Styring og drift av pleie- og omsorgstjenesten»
- Nr. 24 «Barnevern, tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse»
- Nr. 29 «Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringslova kap. 9A)»
- Nr. 31 «Barnehagetilbudet. Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser»
- Nr. 34 «Styring av bygge-/investeringsprosjekter – internkontroll, oppfølging og økonomi»
- NR. 43 «Beredskap i kommunen»

Temaene prioriteres av Kontrollutvalget, som også bør gis mulighet til å gjøre endringer i planen i løpet av planperioden dersom det skulle bli nødvendig. I dette dokumentet legger Hedmark Revisjon IKS frem forslag til prosjekter innenfor de 8 nevnte temaer. Vi fastholder de prosjektnumre som fremgår ovenfor, slik at linjen tilbake til den overordnede analyse fortsatt er tydelig².

Notatet viser våre forslag til problemstillinger, hvor vi har tatt utgangspunkt i en vesentlighets- og risikovurdering jf. vedlegg B. Kontrollutvalget vil for hvert tema få utarbeidet en prosjektplan hvor revisor og kontrollutvalg utreder videre hva som er relevant og ønskelig at prosjektene undersøker. Det er i denne forbindelse sentralt at forvaltningsrevisjonsprosjektene gir informasjon og innspill til eventuelle forbedringspunkter, og at prosjektene blir til nytte for så vel kommunens administrasjon som de innbyggere som benytter de kommunale tilbudene.

Løten, den 9. juni 2020

Jo Erik Skjeggestad
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

¹ I den grad det i dette dokumentet henvises til «overordnet analyse» gjelder dette den analysen som ble gjennomført av Hedmark Revisjon IKS våren 2019, før ny kommunelov trådte i kraft.

² Se også liste over temaer fra overordnet analyse i vedlegg A

Innholdsfortegnelse

1	<u>VEDTAK OM PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON</u>	2
2	<u>PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – HVA ER DET?</u>	4
3	<u>PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON I ENGERDAL KOMMUNE</u>	5
4	<u>HENSYNET TIL ØVRIGE BESTILLINGER</u>	5
5	<u>FORVALTNINGSREVISJON I SELSKAPER SOM KOMMUNENE HAR EIERINTERESSER I</u>	6
6	<u>FORSLAG TIL PROSJEKTER I PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON</u>	6
6.1	PROSJEKT NR. 1 «OFFENTLIGE ANSKAFFELSER OG KONTRAKTSOPPFØLGING	6
6.2	PROSJEKT NR. 4 «KOMPETANSE I KOMMUNENS ORGANISASJON»	8
6.3	PROSJEKT NR. 13 «STYRING OG DRIFT AV PLEIE OG OMSORGSTJENESTEN»	9
6.4	PROSJEKT NR. 24 «BARNEVERN - TIDLIG INNGRIPEN, KAPASITET OG KOMPETANSE»	10
6.5	PROSJEKT NR. 29 «SKOLEMILJØ OG MOBBING (ETTERLEVELSE AV OPPLÆRINGSLOVEN KAP. 9A)»	12
6.6	PROSJEKT NR. 31 «BARNEHAGETILBUDET – KVALITET OG TILBUD TIL BARN MED BEHOV FOR EKSTRA RESSURSER»	14
6.7	PROSJEKT NR. 34 «STYRING AV BYGGE-/INVESTERINGSPROSJEKTER – INTERNKONTROLL, OPPFØLGING OG ØKONOMI»	15
6.8	PROSJEKT NR. 43 «BEREDSKAP I KOMMUNEN»	16
7	<u>REFERANSER</u>	18
7.1	SKRIFTLIGE DOKUMENTER	18
7.2	NETTSTEDER	18
	<u>VEDLEGG A: OVERSIKT - PROSJEKTER I PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2019-2023</u>	19
	<u>VEDLEGG B: AKTUELLE OMRÅDER FOR FORVALTNINGSREVISJON I OVERORDNET ANALYSE 2019</u>	21

2 Plan for forvaltningsrevisjon – hva er det?

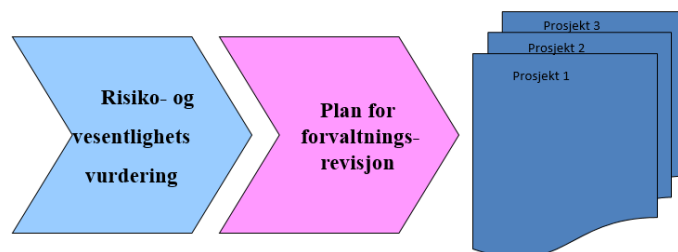
Kontrollutvalget skal etter kommunelovens § 23-2 se til at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Det er dette som forstås som forvaltningsrevisjon.³

Det følger av Kommunelovens § 23-3 at kontrollutvalget skal utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen i kommunen og i kommunens selskaper. Planen skal lages minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Kommunestyret står også fritt til å bestemme at slike planer skal utarbeides oftere. For at planene skal være effektive og inneha nødvendige kvaliteter, kan det være hensiktsmessig at disse utarbeides årlig – eventuelt at planen hvert år undergis en vurdering med henblikk på behov for endringer. Det kan også være hensiktsmessig å samordne planleggingen av forvaltningsrevisjon med planleggingen av eierskapskontroller etter KL § 23-4

Planen for forvaltningsrevisjon vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalget vedtar hvilke revisjoner som skal gjennomføres med utgangspunkt i denne planen. Kontrollutvalgets myndighet til å foreta eventuelle endringer i den vedtatte planen vil bero på hvilke rammer kommunestyret har satt. Eksempelvis kan kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Ofte vil kommunens utfordringer endre seg over tid, slik at risikoområder med behov for forvaltningsrevisjon også endrer seg kontinuerlig.

Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en vurdering av risiko og vesentlighet for kommunens virksomhet. Målet i denne vurderingen er å avdekke indikasjoner på avvik eller svakheter som kan være gjenstand for forvaltningsrevisjonen sett i forhold til økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og kommunestyrets vedtak. Målsettinger og risikovurderinger henger nøye sammen, da risikovurderingen består i å identifisere relevante trusler for oppnåelse av kommunens målsettinger. Risiko kan skyldes både interne og eksterne forhold. Eksempel på eksterne forhold kan være ny lovgivning eller reguleringer, endring i kommunens økonomi etc. Interne faktorer kan være organisatoriske endringer, rekrutteringsproblemer, kompetanse og kapasitet, organisasjonskultur etc.

I oversiktsform blir forløpet frem mot en plan for forvaltningsrevisjon og gjennomføring av forvaltningsrevisjon som følger:

³ I tillegg til forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget bestille «særskilte bestillinger». Særskilte bestillinger adskiller seg fra forvaltningsrevisjon ved at prosjektene ikke fullt ut gjennomføres i samsvar med standarden, RSK001, som forvaltningsrevisjon følger. De særskilte bestillinger blir videre ikke underlagt kvalitetskontroll fra Norges Kommunerevisorforbund. Særskilte bestillinger vil typisk være mindre i omfang og ha et mer innsnevret fokusområde enn i en forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingene, plan for forvaltningsrevisjon og prosjektrapportene vil som utgangspunkt være offentlig tilgjengelig for allmennheten, jf. offentlighetsloven § 2.

3 Plan for forvaltningsrevisjon i Engerdal kommune

Kontrollutvalget i Engerdal kommune fikk fremlagt en overordnet analyse i møte den 02.10.2019. Analysen er utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS og bygger på informasjon fra:

- Økonomiplan 2019-22
- Årsbudsjett 2019
- Årsmelding for 2017 og 2018
- Forespørsler til, og samtale med rådmannen
- Samtaler med utvalgte ansatte hos Hedmark Revisjon IKS
- Diverse statistikk fra KOSTRA, folkehelseprofilen, Kommunebarometeret mv.

På bakgrunn av den overordnede analysen har kontrollutvalget valgt en rekke temaer som kan være relevante i en plan for forvaltningsrevisjon. I dette dokumentet, presenterer vi de valgte temaene nærmere. Årsaken til at både det gamle og det nye kontrollutvalget har vært involvert i prosessen er ønsket om å dra nytte av de erfaringer det gamle kontrollutvalget hadde gjort i den perioden de hadde denne funksjonen. Dokumentet skulle gi det nye kontrollutvalget et grunnlag for det videre arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon. Sittende kontrollutvalg fikk i møte 02.03.2020 seg forelagt foreløpig plan og de risiko- og vesentlighetsvurderinger som ble gjort i forbindelse med overordnet analyse. Innspill fra sittende kontrollutvalg er innarbeidet i det endelige forslaget til plan som oversendes kommunestyre til behandling. Det anbefales at kontrollutvalgets ansvar i forhold til plan for forvaltningsrevisjon også inkluderer en prioritering av prosjektene (hvilken rekkefølge de skal gjennomføres i).

Det bør også tas stilling til om kontrollutvalget skal ha mulighet for å gjøre endringer i planen i planperioden. I så fall, bør dette spørsmålet legges frem for kommunestyret – enten ved å ta det inn i selve planen, eller som en innstilling i saken som legges frem for kommunestyret. Vi mener at muligheten til å være fleksibel er avgjørende for at kontrollutvalget skal kunne gjøre kontroller på de områder som til enhver tid er mest kritiske med hensyn til risiko og vesentlighet.

4 Hensynet til øvrige bestillinger

Mange undersøkelser på et og samme tjenestoområde kan medføre en stor belastning for den aktuelle administrasjonen. Med mindre det er et særskilt behov, bør det derfor tilstrebes at undersøkelsene ikke berører områder hvor det nylig er gjennomført andre særskilte bestillinger eller forvaltningsrevisjoner. Følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter har blitt gjennomført eller skal gjennomføres i Engerdal kommune (bestillingsår i parentes):

- Lærerfravær, vikarbruk og lærerkompetanse i grunnskolen (2015)
- Midt Hedmark brann og redningsvesen IKS – Varslingsrutiner (2018)
- Samhandlingsreformen- kapasitet og kompetanse knyttet til utskrivningsklare pasienter (2019)
- SÅTE – Økonomirutiner og prosjektstyring (fellesprosjekt leveres 2019)
- Undersøkelse – Etske retningslinjer og varslingsrutiner (2017)

- Undersøkelse - Vedtekter Femundsfondet og Næringsfondet (2017)
- Undersøkelse – Engerdal kommunes engasjement i AS Fæmund (2018)
- Undersøkelse – Avvikling av prosjektlederstilling Engerdal i sentrum/Engerdal torg (2018)
- Undersøkelse - PU og vergemål (2018)
- Undersøkelse – behandling av formelle forhold knyttet til Engerdal kommuneskog KF sitt engasjement i Engerdal utmarkslag (2019)

5 Forvaltningsrevisjon i selskaper som kommunene har eierinteresser i

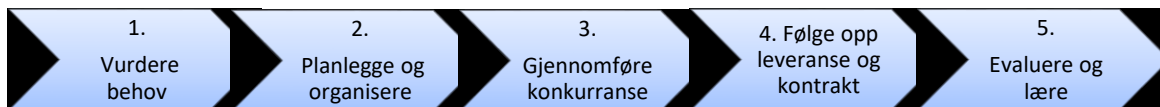
Oversikt over kommunens eierskap er presentert i overordnet analyse 2019. I forbindelse med de risiko- og vesentlighetsvurderingene som er gjort er kommunale tjenester som utøves av kommunalt eide selskaper eller andre aktuelle forhold, tatt hensyn til i overordnet analyse. Det utarbeides en egen plan for eierskapskontroll i kommunens selskaper som kan ses i sammenheng med plan for forvaltningsrevisjon.

6 Forslag til prosjekter i plan for forvaltningsrevisjon

6.1 Prosjekt nr. 1 «Offentlige anskaffelser og kontraktsoppfølging

Kommunen kjøper varer og tjenester for store beløp, og det er viktig å ha gode rutiner, som sikrer regeletterlevelse, for alle deler av innkjøpsprosessen. Det ble gjennomført en kontroll i kommunen i 2012 som blant annet viste omfattende kjøp utenom de rammeavtaler som var inngått. Engerdal kommune er medeier, og kjøper tjenester fra Abakus AS i forbindelse med anskaffelser. Likevel er det kommunen selv som vil stå ansvarlig dersom anskaffelsene er ikke er gjort i henhold til regelverket. Det vil videre være kommunen som har ansvaret for at de kontraktene som inngås, følges opp.

En anskaffelsesprosess har ulike faser som kan illustreres slik:

Kilde: <http://anskaffelser.no>

Et prosjekt på innkjøp kan omhandle etterlevelse av anskaffelsesregelverket (som i hovedsak skjer i fase 2-3), men også oppfølging av leveransen/inngåtte kontrakter (fase 4.). Det er tett sammenheng mellom det som skjer i de ulike fasene, og det arbeidet som gjøres i en tidlig fase kan få store konsekvenser for de senere fasene. Ved offentlige innkjøp skal en anskaffelse som hovedregel lyses ut for å innhente tilbud. Hva som er det beste tilbudet må avgjøres etter et sett kriterier. Disse kriteriene refereres som oftest til som kravspesifikasjoner og blir vedlagt utlysningen av tilbudskonkurransen.

Det har i de senere år blitt mer vanlig å legge til grunn kriterier for etisk handel og krav til arbeidsvilkår og arbeidsforhold i offentlige kontrakter. Det er også kommet på plass lovverk og

anbefalinger fra statlig hold på området. Det er også vanlig å ta hensyn til miljø i anskaffelsene og å stille krav til leverandørene om at de legger til rette for å ta inn lærlinger i bedriften. En forvaltningsrevisjon på området kan ha fokus på hvordan dette følges opp fra kommunens side. Ettersom de ulike fasene i en anskaffelsesprosess henger tett sammen mener vi det vil være hensiktsmessig at en samtidig med å kontrollere hvorvidt anskaffelsene tar hensyn til sentrale krav til etisk handel og arbeidsvilkår etc., også kontrollerer om regelverket for offentlige anskaffelser etterleves. Det tas sikte på å kontrollere et utvalg anskaffelser av litt forskjellig type, og det kan være aktuelt å velge ut både enkeltanskaffelser, rammeavtaler og bygge/anleggskontrakter.

Revisjonskriterier kan utledes fra lovverket rundt offentlige anskaffelser, forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) sin veileder på området. Difi har også utarbeidet en veileder for «Sosialt ansvar i offentlige anskaffelser» som kan legges til grunn. Videre finnes det en mer generell veileder for kontraktsoppfølging av offentlige anskaffelser som kan benyttes som et utgangspunkt for hvilke krav som kan stilles til kommunens kontraktsoppfølging. I tillegg vil vi legge eventuelle interne regler og rutiner på området til grunn når vi utleder revisjonskriterier.

Vi ser for oss en forvaltningsrevisjon med følgende formål og problemstillinger:

Formål

Å undersøke om Engerdal kommune etterlever Lov om offentlige anskaffelser og sikrer kontraktsoppfølging etter inngåtte anskaffelser.

Problemstillinger

1. I hvilken grad etterlever Engerdal kommune Lov om offentlige anskaffelser?
2. Har kommunen etablert rutiner som sikrer en hensiktsmessig kontraktsoppfølging?
3. Følger kommunen opp at leverandørene leverer i samsvar med kontrakt og kontraktbestemmelsene, herunder krav knyttet til:
 - Etisk handel
 - Arbeidsvilkår/forhold hos leverandører og underleverandører
 - Miljø
 - Lærlinger

Nytteverdi

Når kommuner går til anskaffelser av varer og tjenester skal kommunene følge lovbestemmelsene og retningslinjene for offentlige anskaffelser. En forvaltningsrevisjon kan belyse hvorvidt kommunen etterlever fastsatt regelverk

Oppfølging av kontrakter er avhengig av gode rutiner gjennom hele innkjøpsprosessen. De kriterier og vilkår som legges til grunn innledningsvis vil være avgjørende for de krav kommunen kan stille med hensyn til levert produkt tjeneste. Som offentlig innkjøper vil kommunen ha plikt til å stille spesielle krav til leverandørene når det gjelder etikk, forhindre sosial dumping, miljø og lærlinger. En forvaltningsrevisjon kan avdekke om dette er forhold som følges opp av Engerdal kommune, eventuelt bidra til økt fokus på denne typen problemstillinger.

6.2 Prosjekt nr. 4 «Kompetanse i kommunens organisasjon»

Endringer i befolkningssammensetning, innbyggertall, ressursituasjon og innbyggernes forventninger stiller krav til utvikling og fornying i kommunene. Det er derfor nødvendig med kontinuerlig nytenkning, utvikling og innovasjon. Dette innebærer økte krav til kommunalt ansatte. Kommunene er både samfunnsutviklere og leverandør av velferdstjenester. Det er forventninger om at kommunene skal levere tjenester av god kvalitet og at de skal være effektive. Samtidig konkurrerer kommunen med andre arbeidsgivere om kompetente ansatte. For å lykkes må kommunene satse systematisk og strategisk på kompetanse og kompetanseutvikling i egen organisasjon. Kompetanse kan tilflytte kommunen både gjennom rekruttering og kompetansehevende tiltak.

Med bakgrunn i ovenstående kan en si at tematikken har aktualitet for alle kommuner, og dermed også for Engerdal kommune. I og med at Engerdal kommune er en mindre kommune, samtidig som befolkningens gjennomsnittsalder er økende og en ikke har noe særlig med tilflytting, kan en anta at tematikken er spesielt aktuell i kommunen. De kommunale oppgavene favner svært bredt innholdsmessig. For å sikre økende krav til kvalitet i tjenestene er det behov for å ha godt kompetente medarbeidere i kommunen. Det er risiko for at kommunen ikke klarer å opprettholde en tilstrekkelig spisskompetanse innenfor alle fagfelt. I løpet av de siste årene har det også kommet endringer i lovverk som medfører økte kompetansekrav, for eksempel i barnehager.

Et prosjekt kan skaffe oversikt over om kommunen har en hensiktsmessig planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak med hensyn til å sikre at virksomhetene og den enkelte medarbeider har nødvendig kompetanse. Revisjonskriterier kan utledes fra kommuneloven, særlover innen opplæring, barnehage, helse og omsorgstjenester etc. Det vil også være aktuelt å utlede kriterier fra hovedavtale, tariffavtale og veiledere på området og/eller kommunens egne plandokumenter.

Kontrollutvalget har gitt innspill på at det er utfordrende for kommunen at en blant annet har høy turnover i arbeidsstokken, spesielt med hensyn til ledere. Et prosjekt kan videre ses i sammenheng, eller ha betydning for flere av temaene nevnt i overordnet analyse 2019. Eksempelvis med arbeidsmiljø/HMS, kommunens internkontroll og tema 7 oppfølging av kommunens kvalitetssystem. Det vil være hensiktsmessig å avgrense gjennomgangen til et utvalg sektorer/enheter i kommunen. Avgrensing vil skje i dialog med kontrollutvalget.

Vi ser for oss at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om kommunen har en strategisk kompetansestyring som bidrar til å sikre kommunen og den enkelte ansatte nødvendig kompetanse til å utføre kommunens oppgaver, herunder å undersøke hvordan kommunens sektorer og enheter har arbeidet for å nå målsetninger om økt kompetanse innenfor tjenesteytende sektorer og enheter.
Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. I hvilken grad har kommunen etablert planverk og system for å sikre at sektorer, enheter og den enkelte medarbeider nødvendig kompetanse? 2. I hvilken grad er utvalgte sektorer og enheter i kommunen i stand til å rekruttere, beholde og utvikle nødvendig kompetanse
Nytteverdi	Endringer i befolkningssammensetning, innbyggertall, ressursituasjon og innbyggernes forventninger stiller krav til utvikling og fornying i kommunene. Det

er derfor nødvendig med kontinuerlig nytenkning, utvikling og innovasjon. En forvaltningsrevisjon er tenkt å klargjøre hvordan kommunen arbeider med tematikken, og i hvilken grad det er lagt til rette for å rekruttere og beholde ansatte med god/riktig kompetanse.

6.3 Prosjekt nr. 13 «Styring og drift av pleie og omsorgstjenesten»

Pleie- og omsorgstjenesten i Engerdal er en del av enhet for helse og velferd, og består blant annet av forebyggende rehabilitering, institusjonstjenester, habilitering/avlastning og legetjenesten. Pleie- og omsorg er det fagområdet i kommunen hvor budsjettoverskridelsene er høyest. Dette kan eksempelvis skyldes at budsjetttrammene for området ikke er tilstrekkelige (urealistiske rammer), at det er utfordringer knyttet til styringen av tjenestene mv. Vi vet at det har vært utfordringer med hensyn til stabilitet i ledelsen ved enheten. Pleie og omsorgstjenestene er et omfattende og komplekst område med en rekke ulike brukergrupper og tjenester. Dette kan etter revisors skjønn tilsi økt risiko for styringsutfordringer.

Når det gjelder enkeltområder innen fagområdet, har kommunen gått noe opp og ned på kommunebarometeret når det gjelder pleie og omsorgstjenester (nr. 161), og har falt noen plasser på barometeret siden i fjor. Kommunen har nesten dobbelt så høye utgifter pr. oppholdsdøgn som KOSTRA gruppe 6 og landsgjennomsnittet. Kommunen har totalt sett en ganske gjennomsnittlig andel brukere som mottar tjenester fra pleie- og omsorgstjenesten. Andelen brukere (80 år og eldre) av hjemmetjenester er noe over snittet, mens andel beboere på sykehjem er litt lavere enn snittet. Andelen mottakere av hjemmetjenester i aldersgruppen 0-66 år er høyere enn i KOSTRA gruppe 6, men lavere enn landsgjennomsnittet. Årsverk pr. bruker av omsorgstjenester lå på 0,93 i 2018, mens tilsvarende for KOSTRA gruppe 6 var 0,60 og for landet (utenom Oslo) var 0,57. Engerdal ser ut fra dette ut til å ha en høyere bemanning enn i andre kommuner, og dermed en tjeneste som er dyrere enn for andre kommuner. Det presiseres at det kan være flere årsaker enn bemanningsnivået som bidrar til et høyt kostnadsnivå.

Forvaltningsrevisjonen vil ha et overordnet perspektiv og fokusere på hvilke styringssystemer kommunen har for å sikre måloppnåelse innen pleie- og omsorgssektoren, om disse benyttes og om de sikrer en forsvarlig drift i pleie- og omsorgssektoren. Det antas at en innen sektoren har målsettinger om etterlevelse av lov og forskrift, at driften skal være rasjonell/effektiv, at en skal levere tjenester med god kvalitet og at tjenestene skal utvikles ut fra de behov som brukerne har. Videre at en har ansatte som trives og gjør en god jobb. Gjennomgangen vil berøre hvordan driften planlegges, hvilke mål som er fastsatt, registrering av resultater og rapportering på måloppnåelse. Vanlige verktøy til styring av pleie- og omsorgssektoren er elektroniske kvalitetssystemer, system for internkontroll, avviksregistrering samt oppfølging og rapportering på målsettinger som er fastsatt i kommunens planverk.

Revisjonskriterier kan utledes fra Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven), forskrift om internkontroll i sosial- og helsetjenesten, forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19.11.1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13.12.1991 nr. 81 om sosiale tjenester mv. Veiledere på området og faglitteratur.

Vi ser for oss en forvaltningsrevisjon med følgende formål og problemstillinger:

Formål	Å undersøke om Engerdal kommune har styringssystemer i pleie- og omsorgssektoren som sikrer en forsvarlig drift av sektoren
Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har kommunen hensiktsmessige styringssystemer for å sikre måloppnåelse i pleie- og omsorgssektoren? 2. Benyttes systemene på den måten de er tenkt? 3. Bidrar systemene til en forsvarlig drift av pleie- og omsorgssektoren?
Nytteverdi	Å ha gode styringssystemer innen pleie- og omsorgssektoren er avgjørende for å sikre tjenester som er i henhold til lov og forskrift, at driften er rasjonell/effektiv, at tjeneste har god kvalitet og at de er tilpasset de behov som brukerne har, og at de ansatte trives og gjør en god jobb. En forvaltningsrevisjon på området kan vurdere de styringssystemer som kommunene har på området, om de brukes på en hensiktsmessig måte, og om de bidrar til å sikre måloppnåelse innen sektoren

6.4 Prosjekt nr. 24 «Barnevern - tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse»

Barnevern er en av parameterne som kommunene rangeres på i Kommunebarometeret. Engerdal kommune lå på en 199. plass i 2017, en 389. plass i 2018 og lå på en 390. plass i 2019. Plasseringen er basert på nøkkeltall for antall årsverk, saksbehandling/saksbehandlingstid, andel barn med utarbeidet plan, andel med tiltak i hjemmet, tidlig innsats og brukerperspektiv. KOSTRA tall viser videre at kommunen de senere år jevnt over har hatt flere saker og lavere andel saker som er håndtert innen tidsfristen enn landsgjennomsnittet og kommunene i KOSTRA gruppe 6.

Kommunen har et ansvar for at det arbeides forebyggende, og dette er forankret i lov om folkehelsearbeid som trådte i kraft 1. januar 2012. I § 4, første ledd, fremgår det at «Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosial og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen». Jf. barnevernlovens § 3-1, skal kommunen «..følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer».

Innenfor dette, har barneverntjenesten et særskilt ansvar. Barneverntjenesten skal, jf. barnevernlovens § 1-1, «sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid», og at de bidrar «til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår». Det heter videre i § 3-1 at: «Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås». Dette innebærer at barneverntjenesten skal forsøke å forhindre varige problemer ved på et tidlig tidspunkt å avdekke situasjoner som kan gi grunnlag for tiltak, for så å iverksette tiltak iht. loven. I forbindelse med forarbeidene til Bvl. har departementet uttalt at forebyggende virksomhet er viktig og bør prioriteres (Ot.prp. nr. 44 (1991-92)). Det er vist til at forebyggende virksomhet kan være ressurskrevende, men likevel ressursbesparende på lengre sikt.

Barneverntjenesten har også et ansvar overfor øvrige kommunale enheter som arbeider med barn og ungdom og/eller som får informasjon om barns og ungdoms situasjon, jf. § 3-2 som sier at: «Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer. Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter denne loven. Som ledd i disse oppgavene skal barneverntjenesten gi uttalelse og råd, og delta i den kommunale og fylkeskommunale planleggingsvirksomhet og i de samarbeidsorganer som blir opprettet».

Fra statlig hold er det tatt til orde for et kompetanseløft i barnevernet og det forutsettes å øke bevilgningene til kommunene fra 2018 på dette området. Dette på bakgrunn av at ansatte i barnevernet selv har vært tydelig på at de trenger mer kompetanse og bedre tiltak i forhold til oppfølging av utsatte barn og familier. Målet er tidligere og bedre hjelp, men det er også behov for å styrke kompetansen i forhold til de mest krevende barnevernssakene⁴. Fra departementet sin side fremheves familiestøttende tiltak, forebyggende arbeid, tidlig innsats og tverrfaglig og tverretattlig samarbeid som viktige satsningsområder i utviklingen av barneverntjenesten.

En forvaltningsrevisjon kan fokusere på kommunens forebyggende arbeid og tidlig inngripen, og om barnevernstjenesten har en hensiktsmessig samhandling med andre kommunale enheter. Videre kan en fokusere på om barnevernstjenesten har tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre lovpålagte oppgaver og at det er sikret at tjenesten har forsvarlig kompetanse. Barneverntjenesten i Engerdal drives som et kommunalt samarbeid med Trysil som vertskommune, og et prosjekt må samordnes med kontrollutvalget i Trysil. Til opplysning har kontrollutvalget i Trysil tilsvarende tema i sin plan for forvaltningsrevisjon.

Revisjonskriterier kan utledes fra kilder som lov om folkehelsearbeid, barnevernloven, barnehageloven og opplæringsloven. Videre offentlige utredninger og forskning på området, nasjonale veiledere og rundskriv samt kommunens egne planer og retningslinjer.

Vi vurderer følgende formål og problemstillinger til å være aktuelle å undersøke:

Formål	Formålet med prosjektet er å belyse hvorvidt kommunen/barnevernstjenesten har fokus på forebyggende arbeid og tidlig inngripen, og om barnevernstjenesten har en hensiktsmessig samhandling med andre kommunale enheter. Videre om barnevernstjenesten har tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre lovpålagte oppgaver og at det er sikret at tjenesten har forsvarlig kompetanse.
Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none">1. Har kommunen/barneverntjenesten rutiner for forebyggende arbeid og tidlig innsats som sikrer etterlevelse av regelverk og anbefalinger på området?2. Har barneverntjenesten et hensiktsmessig samarbeid/samhandling med andre kommunale enheter i det forebyggende arbeidet og for tiltaksarbeidet?3. Har barneverntjenesten tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å løse

⁴ Pressemelding av 12.10.2017. Barne- og likestillingsdepartementet. Prop.73L (2016-2017) Endring i barnevernloven (Barnevernsreform)

lovpålagte oppgaver på en hensiktsmessig måte?

Nytteverdi	En forvaltningsrevisjon vil ha som hensikt å avdekke svakheter med hensyn systemet for å fange opp barn med spesielle behov tidlig slik at dette eventuelt kan forbedres. Det er også intensjonen å se etter at det gjennomføres tiltak/tilrettelegging der det er behov for dette og at det avsettes nok ressurser til faktisk å få gjennomført tiltakene det er behov for
-------------------	---

6.5 Prosjekt nr. 29 «Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringsloven kap. 9A)»

Et prosjekt på området kan ta utgangspunkt i opplæringslovens bestemmelser om elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. Det foreligger en plikt for kommunalt ansatte til å undersøke, varsle og gripe inn dersom en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme. Skolen skal videre drive internkontroll for å sikre et godt skolemiljø.

Statlige myndigheter har i en årrekke satt fokus på temaet mobbing. Det finnes både åpen og skjult mobbing. Med inntoget av sosiale medier har mobbing også funnet nye arenaer, og konsekvensen for det enkelte offer er stor. Vi merker oss at Engerdal kommer ut noe over gjennomsnittet i Folkehelsebarometeret på trivsel på skolen (10 klasse). Dette er likevel et område der det er nulltoleranse, og det å avdekke og håndtere trakassering og/eller mobbing har avgjørende betydning for den enkelte.

Fra 1. august 2017 ble kapittel 9A i opplæringsloven endret, og det ble lovfestet en nulltoleranse mot mobbing i skolen. Det nye regelverket skal forebygge mobbing i elevenes skolehverdag. Endringene innebærer en tydelig og handlingsrettet aktivitetsplikt for alle ansatte i skolen, og elevene og foreldre får et sterkere sikkerhetsnett dersom skolen ikke sørger for at elevene har det trygt og godt på skolen. De viktigste endringene var som følger:

- Trygt og godt skolemiljø: Lovteksten endres fra «et godt psykososialt miljø» til «et trygt og godt skolemiljø».
- Nulltoleranse for krenkelser: Det lovfestes at skolen skal ha nulltoleranse for krenkelser som mobbing, vold og diskriminering.
- Hele skolens virksomhet og alle skolens ansatte: Lovteksten innlemmer nå SFO og leksetid. Det tydeliggjøres at samme bestemmelsene gjelder for hele skolens virksomhet og alle skolens ansatte.
- Aktivitetsplikt: Alle ansatte ved skolen skal aktivt følge med på, og følge opp elevenes skolemiljø. Dette gjelder også personale uten direkte tilknytning til elever som renholdere, vaktmestere ol. Dersom en ansatt observerer krenkelser skal han/hun så langt det er mulig gripe inn. Dersom en ansatt mistenker eller får informasjon om at elever krenkes eller ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt, skal den ansatte informere rektor. Skolen plikter å undersøke saken umiddelbart og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Det gjelder skjerpet aktivitetsplikten dersom en som er ansatt ved skolen krenker en elev. Skolen skal også dokumentere hva som gjøres for å oppfylle aktivitetsplikten.

- Tiltaksplan erstatter enkeltvedtak: Skolen skal ikke lenger fatte enkeltvedtak om tiltak i saker der eleven ikke opplever sitt skolemiljø som trygt og godt. Heretter skal skolen skrive en tiltaksplan der det står hvilket problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak skolen har planlagt, når tiltakene skal gjennomføres, hvem som er ansvarlig for å gjennomføre tiltakene og når tiltakene skal evalueres.
- Endret klageadgang Fylkesmannen: Tidligere kunne elever og deres foreldre klage skolens enkeltvedtak inn for Fylkesmannen. Klageadgang til Fylkesmannen gjøres nå enklere. En uke etter at rektor har fått melding om at elev ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt, kan eleven eller elevens foresatte kontakte Fylkesmannen om saken. Når det meldes sak til Fylkesmannen skal skolen, uten hensyn til taushetsplikten, legge fram alle opplysninger som Fylkesmannen mener må til for å utrede saken. Fylkesmannen vil gjennomgå saken, og kan pålegge skolen tiltak og tidsfrist for gjennomføring av tiltakene. Fylkesmannen kan også vedta reaksjoner etter skolens ordensreglement, eller at en elev skal bytte skole jf. § 8-1 fjerde ledd. Disse bestemmelsene gjelder elever som krenker.
- Eleven skal høres og barnets beste skal styre: Det skal være et bærende prinsipp at alle involverte elever høres, og at all håndtering og tiltak i tilknytning til elevenes skolemiljø skal ta utgangspunkt i elevens beste.

Revisjonskriterier kan utledes fra Opplæringslova med forskrifter, veiledere på området, NOU 'er stortingsmeldinger og andre utredninger, forskning og annen relevant litteratur på området.

En forvaltningsrevisjon kan rettes mot kommunens arbeid for å sikre et trygt og godt skolemiljø for alle elever, avdekke og bekjempe mobbing i skolen, samt hvordan kommunen følger opp avdekkede mobbesaker.

Vi ser for oss at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke hvordan skolene i kommunen jobber med skolemiljø og mot mobbing, ved å se på det forebyggende mobbearbeidet som skolene gjør, hvordan skolene jobber med å avdekke mobbing og dårlig skolemiljø og hvordan skolene håndterer saker når de først oppstår.
---------------	---

Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeider kommunens skoler systematisk for å forebygge mobbing og dårlig psykososialt skolemiljø? 2. Har skolene systemer og rutiner som sikrer at mobbing og dårlig psykososialt skolemiljø blir avdekket? 3. Håndteres og følges saker, som gjelder mobbing og dårlig psykososialt skolemiljø, opp på en betryggende måte?
--------------------------	--

Nytteverdi	Mobbing og situasjoner der elever opplever utrygghet/mistrivsel i skolesituasjonen vil alltid oppstå og det er viktig at kommunen har gode systemer, rutiner og ansatte med gode holdninger slik at disse situasjonene kan oppdages og håndteres på en god måte. Et forvaltningsrevisjonsprosjekt kan kartlegge og belyse hvordan skolene jobber med dette. Det er en målsetting at eventuelle svakheter i system og rutiner forbedres ved at en fokuserer på disse.
-------------------	--

Det har tidvis kommet opp saker i media der norske kommuner (også i vårt

distrikt) ikke har fulgt opp det ansvaret de har overfor elever i grunnskolen med det resultat at kommunen har blitt erstatningspliktig overfor tidligere elever. Den minste utfordringen rundt dette er det økonomiske tapet kommunen blir påført. Langt verre er tap av renommé for kommunen og i verste fall et ødelagt liv for de det gjelder.

6.6 Prosjekt nr. 31 «Barnehagetilbudet – Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser»

I følge KOSTRA tall har kommunen et lavt antall barn i barnehage med ekstra ressurser, og antall minoritetsspråklige barn i barnehagen er vesentlig høyere enn landsgjennomsnittet og KOSTRA gruppe 6, og dette er en faktor som øker behovet for ekstra. All forskning tilsier videre at tidlig innsats overfor barn med utfordringer er avgjørende for senere skolegang og aktiv deltagelse i yrkeslivet. Vi oppfatter at det er risiko med hensyn til et forsvarlig tilbud og innfrielse av rettigheter. Anstrengt økonomi i kommunen øker risikoen ytterligere

Grunnskolepoeng og tall fra Folkehelseprofilen viser at kommunens barn klarer seg rimelig godt på skolen og en har også litt lavere andel frafall i videregående enn gjennomsnittet i Hedmark og i landet for øvrig. Det er likevel viktig at barnas utfordringer tas tak i tidlig og at det eventuelt settes inn hjelpetiltak som bidrar til at flest mulig klarer seg gjennom skolen.

Rammeplanen for barnehager gir nærmere retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Her heter det blant annet at barnehagene har et særlig ansvar for å forebygge vansker og oppdage barn med særskilte behov. For disse barna kan det være aktuelt å gi et spesielt tilrettelagt tilbud. Tilretteleggingen kan gjelde både sosiale, pedagogiske og/eller fysiske forhold i barnehagen. Foreldre og eventuelt støtteapparat rundt barna er viktige samarbeidsparter for barnehagen. En forvaltningsrevisjon bør omfatte tilrettelegging både sosialt, pedagogisk og med hensyn til fysiske forhold i barnehagen.

I tillegg til rammeplanen kan barnehageloven, forskrift om pedagogisk bemanning og forvaltningsloven være kilde for revisjonskriterier. Det samme gjelder offentlige utredninger på området og eventuelt kommunens egne retningslinjer og rutiner.

Vi anser at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet er å undersøke om kommunen har tilfredsstillende systemer og ressurser for å oppdage og iverksette tiltak/tilrettelegge for barnehagebarn med spesielle behov.
---------------	---

Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. I hvilken grad sikrer kommunen kartlegging av behov for spesialpedagogisk hjelp og andre særskilte behov i barnehagene? 2. Hvordan sikrer kommunen ressurser til tiltak for barn med særskilte behov? 3. I hvilken grad mottar barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp tiltak i tråd med sakkyndig vurdering og vedtak? 4. Sikrer kommunen nødvendige tiltak i forbindelse med overganger mellom barnehage og skole?
--------------------------	---

Nytteverdi	En forvaltningsrevisjon vil ha som hensikt å avdekke svakheter med hensyn
-------------------	---

systemet for å fange opp barn med spesielle behov tidlig slik at dette eventuelt kan forbedres. Det er også intensjonen å se etter at det gjennomføres tiltak/tilrettelegging der det er behov for dette, og at det avsettes nok ressurser til faktisk å få gjennomført tiltakene det er behov for.

6.7 Prosjekt nr. 34 «Styring av bygge-/investeringsprosjekter – internkontroll, oppfølging og økonomi»

Bygge-/investeringsprosjekter er forbundet med store kostnader, og det er ikke uvanlig at prosjektene går ut over sine rammer. Dette kan tidvis tilskrives mangelfull styring. Grunnlaget for å lykkes er god planlegging, klar ansvarsfordeling og gode rutiner for gjennomføring. Engerdal kommunes regnskap viser at det i 2018 ble investert i anleggsmidler for ca. 25,5 millioner, mens tilsvarende beløp i 2017 var på i overkant av 23 millioner. I Budsjett og økonomiplan for perioden 2019 til 2022 er det oppført i underkant av 20 ulike bygge-/investering og andre investeringer der totalsummen pr år er som følger (tall i hele tusen):

	2019	2020	2021	2022
Sum investeringer	28 775	16 732	10 059	15 772

Det gjennomføres i 2019/2020 en kontroll av prosjekter som gjennomføres i regi av SÅTE IKT. Det kan være aktuelt å ta hensyn til funn i denne kontrollen, når prosjektet planlegges.

Grunnlaget for å lykkes med bygging/investeringsprosjekter er god planlegging, klar ansvarsfordeling og gode rutiner for gjennomføring. Risiko kan for eksempel knyttes opp til manglende usikkerhetsanalyse, underdimensjonert prosjektorganisasjon, utydelige rollebeskrivelser, manglende systematiske risikovurderinger, underkommunikasjon og manglende kompetanse. Det kan også være risiko forbundet med valg av entreprisform og kommunens oppfølging av prosjektet og kontraktene. I tillegg kan det være risiko med hensyn til etterlevelse av anskaffelsesregelverket. Dette kan i verste fall medføre store ekstrautgifter for kommunen.

Det kan være aktuelt å utlede revisjonskriterier fra kommuneloven og anbefalinger med hensyn til kommunens internkontroll. Det kan også være aktuelt å legge til grunn standarder og anbefalinger med hensyn til gjennomføring av bygge-/investeringsprosjekter, i tillegg til eventuelle retningslinjer som kommunen selv legger til grunn på området.

En forvaltningsrevisjon kan ta utgangspunkt i et fåtall utvalgte prosjekter, gjerne med ulike størrelse og type. Prosjektene bør velges fra ulike kommunale sektorer. Teknisk og eiendom vil naturlig nok være sentrale enheter å kontrollere i et prosjekt rettet mot bygge-/investeringsprosjekter

Vi anser at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet er å undersøke om kommunen har gode rutiner for planlegging, gjennomføring og evaluering av bygge-/investeringsprosjekter slik at disse blir gjennomført på en forsvarlig måte innen fastsatte rammer.
Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har kommunen en betryggende organisering, styring og oppfølging av bygge-/investeringsprosjekter? 2. Er det lagt til rette for en hensiktsmessig rapportering til administrasjonen og politisk nivå for bygge-/investeringsprosjektene? 3. Blir bygge-/investeringsprosjektene evaluert med den hensikt å finne områder som kommunen kan forbedre?

Nytteverdi	En forvaltningsrevisjon vil kunne belyse om kommunen har god nok kompetanse, hensiktsmessige verktøy og klare rutiner for gjennomføring av bygge-/investeringsprosjektene. Det må videre være et mål å kartlegge hvordan kompetanse, verktøy og rutiner benyttes i praksis. Dette for å tette eventuelle huller i systemet.
-------------------	---

6.8 Prosjekt nr. 43 «Beredskap i kommunen»

Kommunene har et generelt og grunnleggende ansvar for å ivareta tryggheten til egne innbyggere og andre som oppholder seg i kommunen. Alle uønskede hendelser skjer i en kommune, og kommunene har en vesentlig rolle i alt beredskapsarbeid. Kommunenes generelle ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap er fastsatt i sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15. Lovreglene blir utfylt av forskrift om kommunal beredskapsplikt og sektorlovgivningen. Typiske hendelser som kan ha betydning for en kommune er vannforsyning, flom, ras, strømbrydd, bortfall av teledekning, smittefare, ulykker, alvorlige voldshendelser etc. Kommunal beredskap har vært i sterkt fokus våren 2020 i forbindelse med Covid 19 pandemien.

En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skal ligge til grunn for kommunen sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Analysen skal kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan skje i kommunen og vurdere hvordan disse hendelsene kan påvirke kommunen (konsekvenser). Nærmere regler om prosess og innhold er gitt i forskrift om kommunal beredskapsplikt §2. Med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, skal kommunen utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og en plan for oppfølging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. I denne sammenhengen skal kommunen også vurdere om det er forhold som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningslov. Regler om dette er gitt i forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3. Samfunnssikkerhet og beredskap handler mye om å være forberedt dersom uønskede hendelser skulle skje. Forebygging og øving er således sentralt i dette arbeidet.

Med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen også utarbeide en overordnet beredskapsplan. Denne beredskapsplanen skal være samordnet med andre relevante krise- og beredskapsplaner. Nærmere regler om prosess og innhold er gitt i forskrift om kommunal beredskapsplikt §4.

En forvaltningsrevisjon kan rette fokus på hvordan dette arbeidet er organisert i Engerdal kommune, og om kommunen arbeider målrettet med samfunnssikkerhet og beredskap. Videre om kommunen tilfredsstillende krav som gjelder med hensyn til planlegging og gjennomføring i praksis. For å få et innblikk i hvordan oppfølging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap skjer i praksis, kan det være hensiktsmessig å fokusere på et utvalg områder. Revisjonskriterier kan utledes fra lov og forskrift rundt samfunnssikkerhet og beredskap og anbefalt praksis fra Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap. Det kan også være aktuelt å utlede revisjonskriterier fra kommunens eget planverk.

Vi ser for oss at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle for en forvaltningsrevisjon:

Formål	Formålet er å undersøke om kommunen har et tilfredsstillende
---------------	--

samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i samsvar med gjeldene regelverk.

Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none">1. Tilfredsstill kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap krav stilt i lov og forskrift?2. Er arbeidet målrettet og organisert på en hensiktsmessig måte?3. Har kommunen et tilfredsstillende fokus på forebygging og øving, god håndtering av situasjoner og evaluering/rapportering?
Nytteverdi	En forvaltningsrevisjon vil kunne belyse om kommunen arbeider målrettet med samfunnssikkerhet og beredskap slik at uønskede hendelser unngås, og at Engerdals befolkning kan være trygge på at de blir ivaretatt dersom uønskede hendelser skulle skje. Det er videre en intensjon at en forvaltningsrevisjon skal bidra med forslag til forbedringer.

7 Referanser

7.1 Skriftlige dokumenter

Folkehelseprofil 2019, Engerdal kommune

Hedmark Revisjon IKS. *Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon – Engerdal kommune (2019)*

KS (2012): *Rådmannens internkontroll – Orden i eget hus*

Arbeids- og sosialdepartementet (2005): *St.prp. 46 Ny arbeids- og velferdsforvaltning (2004 – 2005)*

Arbeids- og sosialdepartementet (2016): *Meld st. 33 (2015-2016) NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet*

Helsedirektoratet (2018): *Veileder til ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten*

Barne- og likestillingsdepartementet (2017): *Prop.72 (2016-2017) Endringer i barnevernloven (Barnevernreform)*

Engerdal kommune (2018): *Kommuneplanens samfunnsdel 2018-29*

Engerdal kommune (2018): *Budsjett 2019 og Økonomiplan 2019-22*

Engerdal kommune (2018): *Årsmelding 2017*

Engerdal kommune (2019): *Årsmelding 2018*

7.2 Nettsteder

SSB, KOSTRA: <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>

Utdanningsdirektoratet, Grunnskolens Informasjonssystem (GSI):
<https://gsi.udir.no/registrering/oss/>

Engerdal kommune: <http://www.engerdal.kommune.no>

Vedlegg A: Oversikt - prosjekter i plan for forvaltningsrevisjon 2019-2023

Nr.	Tittel	Formål
1	Offentlige anskaffelser og kontraktsoppfølging	Å undersøke om Engerdal kommune etterlever Lov om offentlige anskaffelser og sikrer kontraktsoppfølging etter inngåtte anskaffelser.
4	Kompetanse i kommunens organisasjon	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om kommunen har en strategisk kompetanse-styring som bidrar til å sikre kommunen og den enkelte ansatte nødvendig kompetanse til å utføre kommunens oppgaver, herunder å undersøke hvordan kommunens sektorer og enheter har arbeidet for å nå målsetninger om økt kompetanse innenfor tjenesteytende sektorer og enheter.
13	Styring og drift av pleie- og omsorgstjenesten	Formålet er å undersøke om Engerdal kommune har styringssystemer i pleie- og omsorgssektoren som sikrer en forsvarlig drift av sektoren
24	Barnevern – tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse	Formålet med prosjektet er å belyse hvorvidt kommunen/barnevernstjenesten har fokus på forebyggende arbeid og tidlig inngripen, og om barnevernstjenesten har en hensiktsmessig samhandling med andre kommunale enheter. Videre om barnevernstjenesten har tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre lovpålagte oppgaver og at det er sikret at tjenesten har forsvarlig kompetanse
29	Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringsloven kap.9A)	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke hvordan skolene i kommunen jobber med skolemiljø og mot mobbing, ved å se på det forebyggende mobbearbeidet som skolene gjør, hvordan skolene jobber med å avdekke mobbing og dårlig skolemiljø og hvordan skolene håndterer saker når de først oppstår.
31	Barnehagetilbudet – Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser	Formålet er å undersøke om kommunen har tilfredsstillende systemer og ressurser for å oppdage og iverksette tiltak/tilrettelegge for barnehagebarn med spesielle behov.
34	Styring av bygge-/investeringsprosjekter – internkontroll, oppfølging og økonomi	Formålet er å undersøke om kommunen har gode rutiner for planlegging, gjennomføring og evaluering av bygge-/investeringsprosjekter slik at disse blir gjennomført på en forsvarlig måte innen fastsatte rammer.

Nr.	Tittel	Formål
43	Beredskap i kommunen	Formålet er å undersøke om kommunen har et tilfredsstillende samfunnsikkerhet- og beredskapsarbeid i samsvar med gjeldene regelverk

Vedlegg B: Aktuelle områder for forvaltningsrevisjon i overordnet analyse 2019

Denne oversikten viser de presenterte prosjektene i overskrifter med angivelse av revisors vurdering av risiko for avvik (R) og sakens vesentlighet (V) (kontrollutvalgets utvalgte tema i uthevet skrift) For utdyping av prosjektenes innhold, henvises til overordnet analyse for forvaltningsrevisjon 2019 i Engerdal kommune.

Tematikk		R	V
Økonomi, administrasjon og fellesfunksjoner			
1	Offentlige anskaffelser (evt. kontraktsoppfølging ifm. anskaffelser)	M	H
2	Arbeidsmiljø/HMS	M	H
3	Lov-overholdelse og rutiner vedrørende habilitet	M	M
4	Kompetanse i kommunens organisasjon	M	H
5	Kommunens internkontroll	M	H
6	Virksomhetsstyring/mål og resultatstyring	M	H
7	Oppfølging av kommunens kvalitetssystem	M	H
8	Kommunens eierstyring av selskaper	M	M
9	Oppfølging av samarbeider, KF etc.	M	M
10	Rapportering og bruk av KOSTRA-tall	M	M
11	Sikring av personopplysninger/Oppfølging av personvernforordningen (GDPR)	M	H
12	Helse- og opplæringstilbud til flyktninger	M	H
Helse- og sosialoppgaver			
13	Styring av drift av pleie- og omsorgstjenesten	M	H
14	Oppbevaring og bruk av medisiner ved sykehjem og i hjemmebaserte tjenester	M	H
15	Verdighet og kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten	M	H
16	Styring av tildeling av institusjonsplass i pleie- og omsorgstjenesten	M	H
17	Ressursbruk i hjemmebaserte tjenester (evt. også institusjonstjenester)	M	H
18	Rutiner vedrørende vederlag for opphold i institusjon	M	M
19	Vikarbruk i pleie-, rehabiliterings- og omsorgstjenesten	M	M
20	Kapasitet og koordinering av tjenester overfor brukere med psykiske helseproblemer	M	H
21	Ledelse og koordinering av tjenester ved NAV Engerdal	M	M
22	Ivaretagelse av innbyggere som har rett til hjelp mht. bolig	H	M
23	Tjenestetilbudet til psykisk utviklingshemmede	M	M
24	Barnevern, tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse	M	H
25	Tiltak for å forhindre barnefattigdom	M	H
26	Bruk av tvang	M	H
Oppvekstoppgaver			
27	PPT, saksbehandling og samhandling med kommunen	M	H
28	Spesialundervisning og tilpasset opplæring	M	H
29	Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringsloven kap. 9A)	M	H
30	Kompetanseutvikling i skolen	M	H
31	Barnehagetilbudet. Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser	H	H
Kultur- og næringsoppgaver			
32	Tilskudd til næringsformål fra næringsfondet og femundfondet	M	M
Tekniske oppgaver			
33	Eiendomsforvaltning	M	M
34	Styring av bygge-/investeringsprosjekter – Internkontroll, oppfølging og	M	H

Tematikk		R	V
	økonomi		
35	<i>Selvkost og beregning av gebyrer (renovasjon, vann og avløp, slam, byggesaksbehandling etc.)</i>	M	H
36	<i>Rutiner for saksbehandling - Byggesak</i>	M	M
37	<i>Kulturminnevern</i>	M	M
38	<i>Brann- og ulykkesvern – Effektiv drift</i>	M	M
Tema tatt inn i overordnet analyse etter kontrollutvalget behandling - sak PS 19/21			
39	<i>Integrering av flyktninger</i>	M	M
40	<i>Journalføring/arkivering</i>	M	M
41	<i>Budsjett/økonomistyring</i>	M	H
Tema tatt inn i overordnet analyse etter kontrollutvalgets behandling – sak PS 2020/4			
42	<i>Tepas AS – Kryss-subsidiering, måloppnåelse og økonomi</i>	M	M
43	<i>Beredskap i kommunen</i>	M	H